

Un altre Narcís-Jordi

Quatre facetes desconegudes d'un periodista amic

Els records que s'han dedicat a l'amic Narcís-Jordi Aragó i Masó amb motiu de la seva mort han explicat àmpliament el seu treball i el seu fruit, sòlids i reconeguts. Però quan ell, periodista, va assumir la seva primera direcció, a *Presència*, ja tenia 35 anys, professionalment exercia d'advocat, i ja mantenia un esperit de col·laboració al voluntariat cultural que en dèiem «treball de 7 a 9», per la franja horària que s'acostumava ocupar, inicialment. Hi ha, doncs, un altre Narcís-Jordi.

JORDI DALMAU > TEXT I FOTOS

Narcís-Jordi Aragó podia intervenir a les diverses iniciatives des de la cultura més emblemàtica i enlairada fins a la més popular, discreta, de proximitat. Algun historiador haurà de recollir metòdicament tot allò que es feia —i a vegades es desfeia, per ordre governativa— en aquest país, com una voluntat de realitzar o de recuperar. Era temps de col·laboracions generoses: segons expressió de l'època clerical, tot podia ser recompensat només amb cent dies d'indulgència.

Aquí en Narcís-Jordi es feia present sempre que era requerit. O bé era ell qui organitzava la programació. Sense ànim de ser exhaustius, fem un apunt d'alguns episodis que els seus amics li coneixíem.

La premsa, tot un nervi

Les primeres quatre ratlles periodístiques d'en Narcís-Jordi les va publicar

a *Circular*, revista dels joves d'Acció Catòlica, que dirigia mossèn Josep M. Cases, futur bisbe de Castelló-Sogorb. Col·laborar-hi volia dir escriure alguna cosa i fer obligades anades i vingudes a la impremta de torn per veure com anava encaixant tot plegat. Un autèntic aprenentatge. Amb els anys vindrien —amb diverses responsabilitats— *Vida*

Ha d'haver-hi un escampall de col·laboracions periodístiques de Narcís-Jordi Aragó, senzilles, mig desconegudes, en revistes introbables

>> *Narcís-Jordi Aragó al Dia Internacional de la Poesia (2009). Ruta a la Devesa amb Amics de la UNESCO de Girona.*

Catòlica, Presència, El Punt, Revista de Girona, com ja han detallat les notícies necrològiques.

Però no pot quedar en l'oblit una època gloriosa de la premsa comarcal i local, quan des dels pobles es volia participar en la recuperació de la llengua i del país, i sovint els entebancs governatius o d'altra mena feien difícils les publicacions; és llavors quan Aragó assessora, assisteix a qui faci falta, com a periodista o com a advocat, que tot era prou necessari en aquella lluita. Ell

és un vertader pal de pallar d'aquelles publicacions entranyables. Ha d'ha-ver-hi un escampall de col·laboracions periodístiques seves, senzilles, mig desconegudes, a revistes introbables. Narcís-Jordi Aragó també acompanyarà els moments inicials d'alguna publicació, com és el cas d'*El Tarlà*, revista de l'escola pública de Girona, perquè al darrere d'un esperit fundacional entusiasmat també s'havia d'adquirir una certa pràctica indispensable del periodisme, i ell la posava en marxa fins que la revista estava encarrilada. *El Tarlà* era una d'aquestes, ben començades, i es va publicar durant més de vint anys.

Llibres endins

A més de la seva vintena de llibres publicats, també són molts els títols que porten un pròleg de Narcís-Jordi Aragó. Com l'obertura d'una òpera, el pròleg ha de ser brillant, i ell sabia fer-ho justament. I a vegades no en tenia prou de prologar l'obra: quan Margarita Colom anava a publicar el seu llibre de poesia *Girona ciutat submergida* va demanar a l'Aragó que li fes el seu pròleg; però llibre endins el lector té la sorpresa de veure que en Narcís-Jordi també hi té unes il·lustracions. Un regal afegit al seu text.

Aquella ràdio

Quan a Girona hi havia només una ràdio no calia dir res més: era EAJ38, Ràdio Girona. En aquella emissora va tenir-hi molta actuació en Narcís-Jordi. Durant 12 anys va dirigir «Resurrexit», programa de contingut religiós. A més de ser-ne el director ell era autor de la majoria dels guions, i la seva veu, molt radiofònica, acompanyava un selecte grup de locutors i locutores d'alta qualitat artística que també alternaven amb el teatre, i molts varen assolir els màxims nivells gironins en l'art de la paraula. «Resurrexit» va marcar una època. Però a la mateixa ràdio Girona en Narcís-Jordi va prestar-hi una altra col·laboració, menys coneguda, a un programa de divulgació científica que dirigia Mariver, pseudònim de mossèn Josep M. Verdura. Aragó es presentava com a «Profesor Walter».

No s'acaba aquí el vessant radiofònic del voluntariat d'en Narcís-Jordi, perquè cal esmentar una altra dedicació com a guionista: existia a Barcelona,

>> *Curiós tràveling d'amateur a La gran aventura (1963). Filma Joaquim Puigvert, i empenyen el cotxe Narcís-Jordi Aragó i Francesc Ferrer.*

als anys cinquanta, l'associació «Alianza del Credo» que realitzava programes radiofònics per als cristians de l'Est europeu, perseguits pel comunisme: el que se'n deia l'Església del Silenci. Aquells guions eren enregistrats per la SER i emesos per Ràdio Vaticana.

Un inoblidable cinema

La paraula «amateur» té una ressonància amable. Sempre ha omplert il·lusions i temps de molta gent de mena participativa. L'Aragó també va fer cinema amateur. Vaig tenir el goig de compartir amb ell la redacció del guió per a la pel·lícula *La gran aventura*. La va filmar Joaquim Puigvert i la va protagonitzar Carles Vivó, entremig de circumstàncies divertides, quan l'esperit amateur ha de resoldre situacions de complicació.

Tot el món del cinema li interessava molt. En aquells temps de tímida obertura cultural, en Narcís-Jordi va realitzar el que seria primer cinefòrum a aquestes contrades. Va ser a Besanó, i la pel·lícula escollida per ell mateix va ser *El gran carnaval*, de

Billy Wilder, perquè el tema era el periodisme sensacionalista, que sempre suggereix un bon debat.

Al gènere de l'audiovisual —una mena de cosí germà del cinema— també li va dedicar força temps. La productora Audifilm, de Girona, ofería en el seu catàleg molta obra amb guions escrits per ell. Ja més cap aquí, per a Amics de la UNESCO de Girona va escriure el guió de *Les fites de la Història*, una glosa de l'escultura *Columna a la Història*, de Domènec Fita. I també *Els colors del temps*, un altre audiovisual, recull antològic de textos literaris sobre Girona, amb guió i fotografia del mateix Narcís-Jordi.

Justificació, si cal

No estic gens segur que a ell li hagués agradat la publicació d'aquests apunts que he fet sobre el seu treball llarg, fecund, generós i intel·ligent, en el camp de l'activisme cultural. Narcís-Jordi Aragó i Masó es podia sentir incòmode si se'n feia gaire publicitat. Si he descrit aquesta seva activitat cultural és perquè hi veig motiu de reconeixement d'una trajectòria exemplar, un testimoni diversificat en temps difícils. Tot un compromís cívic. M'hi ha empès, també, un altre motiu: a la meua intimitat he llegit i meditat el recordatori del seu enterrament, que ell mateix havia escollit, una cita de T. S. Eliot: «Allò que els morts no ens explicaren quan eren vius, poden dir-nos-ho ara essent morts».

Jordi Dalmau és escriptor.

La productora Audifilm, de Girona, ofería en el seu catàleg molta obra amb guions escrits per Narcís-Jordi Aragó